

eller som om jeg havde villet fremstille Thinget som en Fjende af Kunst og Videnskab. Dette er virkelig aldeles urigtigt af de Herrer, thi noget Saadant er aldrig faldet mig ind, og der er aldrig faldet et Ord derom fra min Mund. Hvad jeg har talt om i Dag, sigtede ikke til dette Thing, men til Staten i det Hele, til en tilkommende Regjering, der med Repræsentationens Billigelse i en trang Tid kunde forgribe sig paa Midler, som vore Førfædre med saa stor Forsynlighed og Betænkksomhed have lagt til Side til Fremme af disse høiere aandelige Formaal, netop for at de ikke skulde komme til at lide under Tidernes Tryk. Det havde slet ikke noget Hensyn til det, der nu er tilfede. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) gav den hele Forhandling angaaende Spørgsmaalet om Inddragelsen af de særlige Fonds et overmaade blidt Ansrag, idet han sagde: Lad os kun undersøge, hvorledes det forholder sig dermed; det er noget, vi have ønsket saa længe, og det var jo muligt, at vi derved kunde komme til den Overbevisning, at vi befinde os vel ved Tilstanden, som den er; vi kunde da maaſke faae No i 20 Aar. Hvad der er passeret ved tidligere Leiligheder giver imidlertid ikke noget godt Haab i den Henseende. Man troede at skulle faae No for Theatret i 5 Aar, men hvad førte det til? Vi have dog ikke faaet No for Theatret. Selv om man nu kom til den Overbevisning, som det ærede Medlem talte om, kunde vel En og Anden sige: Seg er rigtignok bleven overstemt; men jeg vil ved enhver Leilighed fremdrage Sagen og forsøge, om det ikke skulde være mig muligt nu at faae et Flertal for min Anskuelse. I saa Fald blev Noen ikke stor.

Bale: Der er en Betragtning, som jeg vil tillade mig at gjøre gjældende, medens vi have denne Sag for. Det vil erindres, at Forslaget til den Lov, gjældende for 5 Aar, paa Grundlag af hvilken der nu arbejdes, traadte i Stedet for en saakaldet Theaterlov, der skulde gjælde for bestandig. (Ordføreren: Det gjør ingen Lov.) Ja, forstaa mig vel; det var et Forslag, hvorved en Lov om Theatret skulde indordnes i vor hele øvrige Lovgivningsffære, saaledes at den var en Lov paa samme Maade som alle de Love, der ere bestemte til at gjælde, naar der ikke i dem findes en Bestemmelse om, at de skulle underkastes en Revision. Ved at faae en Lov, gjældende for 5 Aar, søgte jeg den Gang, hvad jeg meget vel vil vedkjende mig, at opnaa en Udsigt til, ved en stigende Deltagelse for en Anstalt, der ligger Mange paa Hjerte, at skaffe denne Anstalt saadanne Midler, at den omstider kunde staa paa sine egne Fødder. Alle de Bestemmelser, som optoges i det af mig indbragte Lovforslag, stode i et bestemt Forhold til hinanden, men naar den Regjering, der, efterat Loven er vedtagen, skal bringe dens Bestemmelser i Udførelse, ikke fuldstændig gjør

dette, har Forslagsstilleren en vis Ret til at beklage sig derved; thi han maa dog være den rette Fortolker af sit eget Forslag. Der blev i denne Lov truffet en Bestemmelse om, at man skulde søge at virke for, at Maend, saavel her i Byen som overalt i Landet, der sølte Deltagelse for det kongelige Theater, kunde komme til at bidrage til dets indre og ydre Udfnykning. Naar der nu er Tale om, hvorvidt de Midler, der ere bevilgede, ville strække til eller ikke, er der et Punkt, hvorpaa jeg sikkert tør sige, at Midlerne ikke vilde strække til. Det er jo rigtignok ikke de Midler, som nærmest ville komme til at ligge for her, men de have dog med selve Sagen at gjøre; det er nemlig de Midler, der blive indsamlede til Theatrets Udfnykning. Der indtraadte nemlig, som Alle vide, en stor Begivenhed i Udlandet, hvorved Deltagelsen for denne Indsamling standsede temmelig pludselig, saaledes at der ikke er indkommet saa meget, som man mente, der under andre Omstændigheder vilde være kommet ind. For at vedligeholde den forønskede Deltagelse havde jeg tilladt mig i Loven at indstøtte en Bestemmelse om, at der aarlig skulde gives en Meddelelse — derved forstod jeg en trykt Meddelelse, og den blev ogsaa oftere omtalt som en fylldig Meddelelse — angaaende Theatrets Stilling i det Hele, idet jeg nemlig gif ud fra, at naar der i mange Kredse var en saa stor Deltagelse for denne Kunstanstalt, vilde en fylldig Meddelelse fra Ministeriets Side, især naar det blev lagt saa nær at udgive den, som det her er lagt, bidrage Sit til at vedligeholde denne Deltagelse. Jeg vil nu ærlig tilstaa, at jeg ved en saadan Bestemmelse ogsaa havde andre Formaal, der i en væsentlig Grad vilde bidrage til at opretholde Theatret og navnlig den Myndighed, der skal bestyre Theatret. Den ærede Minister vil have gjort ikke behagelige Erfaringer, med Hensyn til, hvor vanskeligt det er at holde sammen paa de Kræfter, som virke paa dette Omraade, men naar det kunde staa klart for hele Publikum, hvorledes den virkelige Stilling var, tror jeg, at Theatrets Bestyrelse vilde være betrygget imod, at der ved indre Rivninger indenfor Theatrets Grændser kunde opstaa, hvad jeg vil kalde paatrængende Fordringer. Et saadant Indseende fra hele Omverdenens Side med denne Anstalt vilde bevirke, at Deltagelsen vedligeholdtes, ved at det bestandig kunde skjønnes, hvorledes Kunsten gif frem, og hvilke Forsættere der skjønnes værdige til at modtage de Begunstigelser, som det flere Gange er blevet fremhevet, ogsaa ere et af Formaalene med at opretholde denne Statsanstalt. Naar imidlertid en saadan direkte stillt Dpførdning til Regjeringen løses paa den Maade, at Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet finder, at den er fyldestgjort derved, at en skreven Indberetning bliver givet til Finantsudvalget, har jeg fra mit Standpunkt Grund til i højeste Maal at beklage mig over den